

Kriminalomsorgens regionkontorer

Kriminalomsorgens høgskole og utdanningscenter KRUS

Deres ref:

Vår ref:
202004037-1197

Dato:
26.05.2021

TILTAK FOR HÅNDTERING AV COVID-19 FRA 1. JUNI 2021

Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) viser til gjeldende føringer for håndtering av covid-19 i kriminalomsorgen, jf. brev av 19. april 2021 som gjelder «inntil videre». I brevet legges det i stor grad opp til geografisk differensiering av tiltakene i kriminalomsorgen i tråd med lokal smittesituasjon. KDI ber om at enhetene viderefører dette, med tillegg av enkelte presiseringer som fremkommer nedenfor.

Rettslig grunnlag for tiltak etter 1. juni 2021

Kriminalomsorgens tiltak for håndtering av covid-19 spenner fra lite inngripende justeringer av straffegjennomføringen til mer inngripende tiltak som må formaliseres gjennom vedtak. De rettslige rammene for disse inngripende tiltakene er inntil videre straffegjennomføringsloven kapittel 3A. Disse bestemmelsene oppheves imidlertid 1. juni jf. § 45 f og er foreløpig ikke erstattet. Regjeringen har i *Prop. 129L (2020-2021) Endringer i straffegjennomføringsloven (straffegjennomføring under utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom)* foreslått permanente lovhjemler som vil komme til anvendelse også ved håndtering av covid-19. Proposisjonen er nå til behandling i Stortinget og bestemmelsene vil ikke være vedtatt og satt i kraft innen 1. juni. KDI legger imidlertid til grunn at dette vil skje om relativt kort tid.

Kriminalomsorgen står dermed, etter 1. juni, uten særskilte lovhjemler for håndtering av pandemien. Selv om regjeringens trinn 2 for «gjenåpning» av Norge settes i verk natt til 27. mai, er det imidlertid fortsatt svært strenge regionale og lokale tiltak i enkelte områder. KDI har vurdert situasjonen nøye. *Det er pr. nå ikke forsvarlig om kriminalomsorgen ikke kan benytte tiltak som nevnt i kapittel 3A.* På landsbasis er situasjonen slik at det ikke er mulig å drifte kriminalomsorgen forsvarlig uten slike ekstraordinære tiltak. Det er anerkjent at kriminalomsorgen til en viss grad har anledning til å basere tiltak på nødrettslige betraktninger, noe som også er nevnt i *Prop. 129L (2020-2021) Endringer i straffegjennomføringsloven (straffegjennomføring under utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom)*. I en slik situasjon vil imidlertid nødvendighets- og forholdsmessighetsbetraktninger være særlig viktig.

KDI ber derfor kriminalomsorgen om å benytte tiltakene nevnt i kapittel 3A, også utover 1. juni, i de tilfeller hvor vilkårene i de enkelte bestemmelser er oppfylt og det i tillegg er foretatt en særdeles nøye nødvendighets- og forholdsmessighetsvurdering.

Særlig om utelukkelse fra fellesskapet jf. § 45 b

Grunnlaget for utelukkelse fra fellesskapet etter § 45 b er enten symptomer på covid-19 eller beslutning om henholdsvis karantene eller isolasjon. KDI understreker at med mindre innsatte har symptomer forenlig med covid-19, skal all bruk av utelukkelse med hjemmel i § 45 b være forankret i en «beslutning i medhold av smittevernloven [om] at en innsatt skal være i isolasjon eller karantene».

Helsemyndighetene har ansvar for å oppfylle eventuelle formkrav etter smittevernloven, men det stilles ikke formkrav til hvordan denne beslutningen *formidles* til innsatte og kriminalomsorgen. Dette gjelder med mindre helsemyndighetene fatter en beslutning som gjelder *flere innsatte*, eksempelvis at alle innsatte fra et geografisk område skal i karantene i medhold av smittevernloven. I så fall skal dette fremlegges skriftlig overfor kriminalomsorgen, fortrinnsvis med en henvisning til aktuell hjemmel i smittevernloven.

Kompenserende tiltak

KDI ber enhetene om å fortsette arbeidet med kompenserende tiltak overfor innsatte som rammes av restriksjoner relatert til pandemien. I den grad det er mulig bør det fortsatt utvises fleksibilitet med hensyn til telefontid. Enhetene skal fortsatt gi alle innsatte 10 minutter gratis telefontid pr. uke. Dette som et tillegg til ordinær telefontid.

Videre håndtering

KDI ber regioner og enheter om å følge med på gjeldende føringer på regjeringen.no, samt regionale og lokale smitteverntiltak. KDI vil underrette etaten når nye lovhjemler er vedtatt.

Med hilsen

Jan-Erik Sandlie
assisterende direktør

Maja Karoline Breiby
seniorrådgiver

Kopi: Samtlige enheter på lokalt nivå

Dette brevet er godkjent elektronisk i kriminalomsorgen og har derfor ingen signatur.